

lägre tekniska undervisningen i vårt land, åsyftande inrättande av ett antal speciella fackskolor för industrins olika områden. Förslaget har emellertid ännu icke (1917) hunnit bliva föremål för statsmakternas beslut.

Tryckta arbeten: Om broms inverkan på acet-ortotoluid vid hög temperatur (VA Öfversigt, Årg. 43, 1886, s. 265—278; delvis omarb. på tyska, i Journal f. prakt. Chemie, N. F.: Bd 38, 1888, s. 285—295; meddelande även i Berichte d. deutsch. chem. Gesellsch., Berlin, Jahrg. 21, 1888; tills. m. O. Widman). — Om inverkan af alkoholisk kalilut på aromatiska bromacetamidoderivat, 1-2 (VA Öfversigt, Årg. 43, 1886, s. 279—292; 44, 1887, s. 449—462; omarb. på tyska, under titel: Ueber einige aromatische, halogensubstituirte Acetamidoderivate und daraus erhaltene Abkömmlinge des Piazins, i Journal f. prakt. Chemie, N. F.: Bd 38, 1888, s. 296—312; meddelade även i Berichte d. deutsch. chem. Gesellsch., Berlin, Jahrg. 21, 1888; tills. m. O. Widman). — Ueber einige aus den Glycinen derivirenden Lactone (Journal f. prakt. Chemie, N. F.: Bd 40, 1889, s. 498—504). — Ueber einige Piazinabkömmlinge (Journal f. prakt. Chemie, N. F.: Bd 40, 1889, s. 425—444; 41, 1890, s. 79—86). — Undersökningar inom piazinserien. Upps. 1891. 111 s. (Gradualavh.) — Ueber das Diphenyltetraketon (Berichte d. deutsch. chem. Gesellsch., Berlin, Jahrg. 24, 1891, s. 3033—3034; tills. m. H. G. Söderbaum). — Om några aromatiska tetraketoner (VA Öfversigt, Årg. 50, 1893, s. 27—44; även på tyska, i Berichte d. deutsch. chem. Gesellsch., Berlin, Jahrg. 25, 1892, s. 3468—3476; tills. m. H. G. Söderbaum). — Zur Kenntnis der Piazinabkömmlinge (Journal f. prakt. Chemie, Bd 47, 1893, s. 183—190). — Om formoinernas reaktionsförhållanden. Sthm 1894. (VA Bihang, Bd 20: Afd. 2, N:o 2. 33 s.). — Zur Kenntnis der Formoine (Berichte d. deutsch. chem. Gesellsch., Berlin, Jahrg. 27, 1894, s. 706—719). — Om sönderdelning af kväfvets oxider medels amoniumsulfat vid koncentration af svafvelsyra (Sv. kem. tidskr., Årg. 6, 1894, s. 176—181). — Om arsenikhalt i yllevaror (Sv. kem. tidskr., Årg. 12, 1900, s. 89—95). — Kvantitativa bestämningar af arsenikhalten i handelsvaror (Sv. kem. tidskr., Årg. 14, 1902, s. 81—90). — Elementär lärobok i oorganisk kemi. Sthm 1903. VIII, 236 s. (Med tillägg: Organisk kemi. Sthm 1911. 22 s. 4:e uppl.: Elementär lärobok i kemi. Sthm 1913. (8), 277 s.) — Om bestämning af vatten- och citratlöslig fosforsyra i superfosfat (Sv. kem. tidskr., Årg. 16, 1904, s. 189—191; 17, 1905, s. 6—9). — Några jämförelser mellan den elementära tekniska undervisningen i Tyskland och vårt land. Örebro 1906. 31 s. — Några synpunkter beträffande reformeringen af vårt lands tekniska undervisningsväsende (Tekn. tidskr., Årg. 36, 1906, s. 271—274, 281—285). — Kort lärobok i kemi. Sthm 1908. 172 s. 3:e uppl. Sthm 1914. VII, 156 s. — Den lägre tekniska undervisningens ordnande. Inledningsföredrag (Meddel. fr. Sveriges industriförbund, N:o 26, 1913, s. 26—48).

Källa: Årsredogörelse för Örebro tekniska elementarskola 1904—05.

O. WIDMAN.

Abraham Brodersson, halländsk adelsman av en släkt, som förde ett oxhuvud i vapnet; danskt riksråd under Margaretas och Eriks av Pommern tid; avrättad på konung Eriks befallning 27 aug. 1410.

A. hörde till drottning Margaretas mest betrodda män och användes i såväl fredliga som krigiska värv. Han deltog i de många unionsmötena och tjänstgjorde såsom dansk befälhavare vid belägringen av Stockholm 1393—94 liksom vid expeditionen mot Gottland ett decennium senare. Slottshövitsman på

Varberg och Laholm, härskade han över hela Halland och förvärvade sig dessutom vidsträckta besittningar icke blott i Danmark utan även i södra Sverige. Så småningom samlade han en oerhörd rikedom, och vid sin död ägde han över två hundra gårdar förutom en väldig summa i reda penningar. I sin ekonomiska verksamhet förfor han emellertid ej alltid på hederligaste sätt, och särskilt i Sverige var han beryktad för sin hårdhet och samvetslöshet. Sommaren 1410 följde A. konung Erik på hans krigståg till ön Als men blev härunder ställd inför rätta, dömd till döden och halshuggen. Såsom domskäl åberopades sedermera, att han under ingånget fredstillstånd förgripit sig mot en kvinna; sannolikt synes dock vara, att konung Erik begagnat tillfället att göra sig av med en besvärlig storman. Hans gods blevo indragna till kronan, och först några år senare återfingo arvingarna av nåd en del av dem. — I den svenska rimkrönikan är A:s bild åtskilligt förvanskad. Ehuru man i Sverige nog en gång med glädje förnummit konung Eriks hårdhänta ingripande, uppfattades saken några årtionden senare under intrycket av de började unionsstriderna helt annorlunda. A. blev nu en svensk riddare utan fruktan och tadel, vilken av den onde konungen saklöst bragts om livet. Man ansåg sig även kunna upplysa om att »drothninga var thet sore kere», dvs. att drottningen det högeligen beklagade, och genom en felaktig översättning av dessa ord uppväxte sedermera den föreställningen, att A. varit drottningens älskare. Något fog för denna senare mening finnes dock icke. Att Margareta stiftade själamässor för den döde i Lunds och Roskilde domkyrkor, berodde i själva verket på tidigare löfte till A. och var ersättning för av honom efterskönt skuld.

Källor: Kr. Erslev, Dronning Margrethe og Kalmarunionens grundlæggelse (1882); biografi över A. i Dansk biografisk lexikon (art. Baad).

S. TUNBERG.

Abrahamson, Laurentius Gustaf, f. 2 mars 1856 i Medåkers församling. Föräldrar: bonden Anders Gustav Abrahamson och Britta Maria Nilson. Utvandrade tillsammans med föräldrar och syskon till Nordamerika 1868; inskrevs 1872 vid Augustana college, då förlagt till Paxton och senare (1875) flyttat till Rock Island; idkade efter här avlagda examina studier vid Augustana-synodens teologiska seminarium. Prästvigd vid synodalmötet i Des Moines 1880; tillbragte sina sex första prästerliga tjänsteår i Altona och Wataya, ett par landsortsförsamlingar i Illinois; pastor vid Salemsförsamlingen i Chicago 1886—1908;